

افسانه « کاهش شعب »

همزمان با فراگیر شدن راه‌های الکترونیکی برای معاملات بانکی بسیاری از شعب با کاهش مراجعه حضوری برای انجام معاملات روبه‌رو هستند. این امر باعث شده که بسیاری از مفسران صنعتی تعطیلی گسترده شعب در آینده‌ای نزدیک را پیش‌بینی کنند که کاهش افتتاح شعب جدید و تعداد قطعی شعب طی سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۰ به این پیش‌بینی دامن می‌زند. با این حال یک حالت عکس در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که این کاهش شعب طی سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۰ بیشتر به دلیل بحران مالی و ادغام‌های شعب در مقیاس گسترده بوده، تا هرگونه پیامد صنعتی فراگیر مبنی بر اینکه شعب دیگر ارزش و اعتبار سابق را ندارند. طبق آمار و ارقام گزارش سپرده، شرکت بیمه سپرده فدرال (FDIC) و انجمن ملی نظارت بر تعاونی‌های اعتباری آمریکا (NCUA)، حمایت مداوم از شبکه‌های بانکی را تایید می‌کنند.

برخلاف این کاهش‌های سه ساله براساس گزارش سالانه ۲۰۱۳ شرکت بیمه سپرده فدرال، تعداد شعب بانک‌ها در آمریکا بیش از ۲۵۰ واحد افزایش یافت. بانک‌ها در بالاترین سطح خود از سال ۲۰۰۹ تقریباً سه‌هزار شعبه جدید را طی سه سال گذشته افتتاح کردند. این شعب افتتاح شده با بیش از ۲۷۰۰ تعطیلی در شعب که میزان قابل ملاحظه‌ای بود، تعدیل شدند اما هنوز این میزان کمتر از ۳۱۰۰ تعطیلی در سال پیش از آن است.

تعداد اینترنتی تعاونی اعتباری شعب سال گذشته کاهش یافت اما این کاهش ناشی از جذب شعب کوچک به طور عمده واحدهای تک‌شعبه‌ای تعاونی‌های اعتباری توسط موسسات بزرگ‌تر بود. در بین تعاونی‌های اعتباری با حداقل ۵۰۰ میلیون دلار دارایی، تعداد مجموع شعب همچنین اگرچه اندک، افزایش یافت.

رونق دوباره در گسترش شعب بخش عمده‌ای از صنایع را دربر گرفت. به گزارش شرکت بیمه سپرده فدرال در سال ۲۰۱۳ بیش از هزار موسسه مالی تعداد شعب خود را افزایش دادند در حالی که تنها ۴۰۰ واحد از این موسسات شبکه‌های شعب خود را راه‌اندازی کردند. در مقایسه، گزارش سالانه ۲۰۱۲ نشان می‌دهد که ۴۴۰ موسسه مالی شعب جدیدی را اضافه کردند در حالی که معادل ۴۶۰ موسسه شبکه‌های خود را کاهش دادند بنابراین موسسات مالی بیشتری شعب جدیدی را اضافه کردند و تعداد کمی از این موسسات شعب خود را در سال ۲۰۱۳ نسبت به سال پیش از آن کاهش دادند همان‌طور که در سال گذشته بخش عمده تعطیلی شعب بر تعدادی کمی از موسسات مالی متمرکز بود که تلاش‌های قابل توجهی را در زمینه بستن شعب اجرایی کردند. بانک آمریکا با گزارش کاهش ۲۰۰ شعبه در ژوئن ۲۰۱۳ نسبت به ژوئن ۲۰۱۲ در انجام این امر پیشگام بود.

سان تراست بانک تقریباً یکصد واحد از شبکه‌های خود را کاهش داد در حالی که گروه خدمات مالی PNC، بانک اچ‌اس‌بی‌سی و بانک آمریکایی کپیتال وان کاهش ۷۰-۴۰ واحدی در شعب خود داشتند.

این ۴۰۰ بانک که شبکه شعب خود را کاهش دادند، بالغ بر ۱۵۰۰ شعبه خود را تنزل دادند اما فقط ۱۵ موسسه مالی مشمول نیمی از این کاهش شدند ضمن اینکه در یک سیاست مخالف جی‌پی مورگان چیس طی سال گذشته بیش از یکصد شعبه به شعب خود افزود. بانک آمریکا، ولس فارگو و بانک وود فارست نیز به شبکه‌های خود بیش از ۲۰ واحد یا بیشتر افزودند.

در حالی که تنزل در شعب ظاهراً تثبیت شده و حتی کمابیش برعکس شده است، ادغام‌ها و ورشکستگی موسسات مالی افول مداوم در تعداد موسسات را به همراه داشته است. شرکت بیمه سپرده فدرال از ژوئن سال ۲۰۱۳ از فعال بودن ۶۹۰۰ بانک و موسسات حساب سپرده خبر داد که این رقم بیانگر کاهش ۴۰۰ موسسه نسبت به دو سال پیش و کاهش یک‌هزار موسسه نسبت به چهار سال پیش است.

انجمن ملی نظارت بر تعاونی‌های اعتباری آمریکا از ژوئن سال ۲۰۱۳ از فعال بودن ۶۷۰۰ تعاونی اعتباری خبر داد که این رقم بیانگر کاهش ۵۵۰ موسسه نسبت به دو سال گذشته و کاهش یک‌هزار موسسه نسبت به چهار سال گذشته است.

سرعت کاهش تعداد موسسات مالی نسبت به تعداد شعب خیلی بیشتر بوده است، متوسط دامنه شبکه‌های شعب از نظر تعداد شبکه‌های شعب به ازای هر موسسه رو به افزایش است. این امر نشان می‌دهد که هر موسسه مالی دامنه شبکه‌های خود را از نظر تعداد زیرمجموعه‌هایی که به مراجعان توصیه می‌شود، کاهش نمی‌دهد. در عوض به نظر می‌رسد که کاهش شعب در درجه اول با هدف همپوشانی صورت گرفته که ناشی از ادغام شعب و مالکیت است.

شبکه شعبه مولفه قابل ملاحظه‌ای از بار عملیاتی موسسات مالی، هم از نظر سرمایه‌گذاری که به تجهیزات و تاسیسات اختصاص داده می‌شود و هم حقوق و مخارج نگهداری لازم برای اداره شعب را ارایه می‌کند. علاوه بر این شواهد کافی نشان می‌دهد که کانال‌های جایگزین، وابستگی مراجعان به شعب برای انجام معاملات مانند دریافت و پرداخت وجه را کاهش می‌دهد. با این وجود شعب به‌عنوان تنها راه غالب برای افتتاح حساب باقی می‌ماند که البته اولین امکان عینی محسوب می‌شود مانند ابزار تقویت سهولت و قابل دسترس بودن موسسه.

در حالی که بسیاری از مراجعان جوان‌تر از شیوه‌های ابتدایی بانکداری الکترونیک استقبال کرده‌اند، سودمندترین بخش شامل کسب‌وکارهای خرد، مشتریان و افراد عالی‌رتبه ثروتمند می‌شود که همچنان ارزشمندی یک شعبه مناسب را به در دسترس بودن و نزدیک محل زندگی بودن آن نسبت می‌دهند. اگرچه رکود مالی سال‌های اخیر موجب تعطیلی اجباری شعب برای کنترل مخارج در برخی موسسات شد، تثبیت تعداد شعب مبین این مطلب است که بانکداران ارزش حضور فیزیکی مستمر را درک می‌کنند و نشان دادند که تا جایی که شرایط اقتصادی اجازه دهد گسترش عاقلانه شعب ادامه خواهد داشت.